

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

IXe KAMER

A R R E S T

**nr. 220.533 van 10 september 2012
in de zaak A. 200.725/IX-7266**

In zake : XXXX
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Sigfried Sergeant
 kantoor houdend te 8200 Brugge
 't Kloosterhof 17
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

de BELGISCHE STAAT, vertegenwoordigd door de minister van
Binnenlandse Zaken
die woonplaats kiest bij
de Federale politie DGS/DSJ
gevestigd te 1050 Brussel
Fritz Toussaintstraat 8

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 20 juni 2011, strekt tot de
nietigverklaring van de beslissing van 20 april 2011 van de minister van
Binnenlandse Zaken waarbij aan XXXX de tuchtstraf van het ontslag van
ambtswege wordt opgelegd.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord
ingediend en de verzoeker heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Auditeur Marijke Van Limbergen heeft een verslag opgesteld.

De verzoeker heeft een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 25 juni 2012.

Staatsraad Bert Thys heeft verslag uitgebracht.

Advocaat David Matthys, die loco advocaat Sigfried Sergeant verschijnt voor de verzoeker, en adviseur Kirsten Peeters, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Auditeur Marijke Van Limbergen heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. De verzoeker is commissaris van politie bij de Federale Gerechtelijke Politie te Brugge (FGP Brugge). Hij bekleedt de functie van diensthoofd bij het Arrondissementeel Informatiekruispunt (AIK) van het arrondissement Brugge.

3.2. Met een nota van de korpschef van de lokale politiezone Damme/Knokke-Heist van 6 oktober 2010 wordt de gerechtelijke directeur van de FGP Brugge – de hiërarchische overste van de verzoeker – ervan in kennis gesteld dat de verzoeker aldaar op 22 september 2010 betrokken is geweest bij een verkeersongeval en dat lastens hem een proces-verbaal werd opgesteld wegens:

- het besturen van een motorvoertuig ondanks verval van het recht tot besturen ervan;
- het besturen van een motorvoertuig in staat van alcoholopname;
- het niet in acht nemen van de verkeersborden;
- het niet onmiddellijk gevolg geven aan de bevelen van de bevoegde personen.

3.3. Op 13 oktober 2010 brengt de gerechtelijke directeur van de FGP Brugge deze feiten ter kennis van de directeur-generaal van de Gerechtelijke Politie, dit is de gewone tuchtoverheid van de verzoeker.

3.4. De directeur-generaal van de Gerechtelijke Politie vraagt op 19 oktober 2010 aan de procureur des Konings te Brugge om hem in te lichten over het gevolg dat aan het informatieonderzoek lastens de verzoeker zal worden gegeven en hem een afschrift te bezorgen van alle gerechtelijke documenten betreffende dit dossier, zulks in het kader van het onderzoek naar de tuchtrechtelijke verantwoordelijkheid van de verzoeker.

3.5. Op 24 november 2010 zendt de procureur des Konings een kopie van het strafdossier naar de directeur-generaal.

3.6. Op 29 november 2010 adieert de directeur-generaal de minister van Binnenlandse Zaken – de hogere tuchtoverheid van de verzoeker – omdat hij van oordeel is dat de feiten mogelijk het opleggen van een zware tuchtstraf vereisen.

3.7. Op 3 december 2010 betekent de hogere tuchtoverheid het inleidend verslag aan de verzoeker, waarin zij overweegt hem voor de ten laste gelegde feiten het ontslag van ambtswege op te leggen.

3.8. Op 5 januari 2011 dient de verzoeker een verweerschrift in.

3.9. Met een brief van 14 januari 2011 vraagt de hogere tuchtoverheid met toepassing van artikel 24 van de wet van 13 mei 1999 houdende het tuchtstatuut van de personeelsleden van de politiediensten (hierna: de tuchtwet) om het eensluidend advies van de minister van Justitie.

De minister van Justitie geeft op 18 januari 2011 zijn eensluidend advies.

3.10. Op 18 januari 2011 formuleert de hogere tuchtoverheid het voorstel om de verzoeker de zware tuchtstraf van het ontslag van ambtswege op te leggen.

3.11. De verzoeker dient hiertegen op 24 januari 2011 een verzoek tot heroverweging in bij de tuchtraad.

Op 16 maart 2011 heeft de eerste hoorzitting voor de tuchtraad plaats. De verzoeker legt bij die gelegenheid een verweernota met bijbehorende besluiten neer.

Met een schrijven van 29 maart 2011 bezorgt de verzoeker nog bijkomende documenten aan de tuchtraad.

Op 30 maart 2011 heeft de tweede hoorzitting van de tuchtraad plaats. De Algemene Inspectie van de Federale Politie en van de Lokale Politie legt haar deskundigenverslag neer. Ook de verzoeker legt nog een verweerschrift neer.

Op 12 april 2011 adviseert de tuchtraad bij meerderheid van stemmen dat de door de hogere tuchtoverheid voorgestelde zware tuchtstraf van het ontslag van ambtswege dient te worden opgelegd.

3.12. Op 20 april 2011 legt de hogere tuchtoverheid aan de verzoeker de zware tuchtstraf van het ontslag van ambtswege op.

Dit is de bestreden beslissing.

Ze is als volgt gemotiveerd:

“1. Referenties
[...]

2. Uiteenzetting van de feiten, omstandigheden en gevolgen
CP XXXX is lid van de FGP Brugge.

Op woensdag 22 september 2010 om 08.50 uur stelt een politieambtenaar (motorrijder) van de PZ Knokke vast dat twee voertuigen stilstaan op de rijbaan ter hoogte van een kruispunt om reden dat de rijbaan versperd was door een voertuig (bestuurd door CP XXXX) dat een bord C1 had genegeerd.

De politieambtenaar maant CP XXXX aan om achteruit te rijden. Tijdens deze manoeuvre stelt hij vast dat CP XXXX vermoedelijk onder invloed van alcohol rijdt.

Hij maant verder CP XXXX aan om een tiental meter verder te parkeren op een vrijstaande parkeerplaats.

De politieambtenaar nadert het voertuig bestuurd door CP XXXX en stapt van zijn motor af.

Op dat ogenblik rijdt CP XXXX aan volle snelheid weg.

De politieambtenaar zet de achtervolging in.

CP XXXX slaat de Fincentlaan in, richting Koningslaan.

Zonder te stoppen of voorrang te verlenen rijdt hij de Koningslaan in, richting Station. Vervolgens rijdt hij opnieuw zonder te remmen of voorrang te verlenen de rotonde op. Meerdere voertuigen moeten bruusk remmen om een aanrijding te vermijden.

CP XXXX rijdt tegen een boordsteen van de binnenkant van de rotonde. Hij verliest de controle over zijn stuur en wijkt zijn voertuig naar rechts, rijdt op het voetpad en komt daar tot stilstand tegen een boom.

Aanvankelijk weigert CP XXXX uit zijn voertuig te stappen. Pas na herhaald aandringen, stapt hij uit zijn voertuig.

CP XXXX wordt overgebracht naar de lokalen van de PZ Knokke. Hij wordt onderworpen aan een ademtest.

De ademtest is positief.

Een ademanalyse wordt uitgevoerd: 1,15 mg/l.

CP XXXX wordt opgesloten ter ontzuivering (stuk 4/11).

De politieambtenaar stelt vast dat CP XXXX dronken is:

- Uitgesproken verwijding van de oogpupillen
- Met bloed doorlopen ogen
- Doordringende alcoholgeur
- Onduidelijke uitspraak

- Dissymmetrie van de beweging
- Moeilijke gedachteconcentratie
- Verlies van een juist besef van tijd of plaats (stuk 4/15).

CP XXXX is, op het ogenblik van de feiten, niet in het bezit van zijn rijbewijs.

Zijn rijbewijs is inderdaad ingetrokken tot 03-10-2010 (stuk 4/18).

CP XXXX wordt uit de cel gehaald.

Op de vraag of hij een verklaring wil afleggen, antwoordt CP XXXX dat hij zich niets meer herinnert en vraagt of hij de dag nadien mag terugkomen.

Hij wordt in kennis gesteld van een samenvatting van de gepleegde feiten. Hij reageert stilzwijgend.

Bij het verlaten van het lokaal zegt CP XXXX enkel nog 'XXXX nul punten'.

Hij bevestigt dat hij de dag nadien zou terugkeren om een verklaring af te leggen. Dit gebeurt evenwel niet.

Met CP XXXX wordt uiteindelijk telefonisch afgesproken op datum van 17-10-2010.

CP XXXX biedt zich aan en neemt plaats in de wachtzaal. Toen hij wordt opgehaald voor verhoor was hij plots verdwenen.

De verbalisant meldt ten slotte in zijn proces-verbaal dat CP XXXX alles behalve meewerkend was, dat hij zozegd alles beter wist, gelet op zijn functie en dat hij zich minachtend uitliet.

Hij vermeldt ook dat CP XXXX hem vroeg of de verbalisant dacht dat hij God was.

Vervolgens ging CP XXXX voor de verbalisant op zijn knieën zitten en bootste een biddende moslim na (stuk 4/12).

Tuchtverleden

- Inhouding van wedde van 10 % gedurende twee maand op datum van 30-07-2007. De betekening van de tuchtstraf wordt bij het tuchtdossier gevoegd.
- Schorsing bij tuchtmaatregel van drie maand met aanvang op 19-07-2010. De betekening van de tuchtstraf wordt bij het tuchtdossier gevoegd.

Evaluatie

Goed (2007).

CP XXXX is voorlopig geschorst bij ordemaatregel.

3. Datum van kennisneming van de feiten
[...]

4. Vaststaan, kwalificatie en toerekening van de feiten
Gelet op de feitelijke elementen vervat in het tuchtdossier:

4.1 meen ik dat de feiten zoals omschreven supra 2 vaststaan;

4.2 meen ik dat deze feiten kunnen worden toegerekend;

4.3 meen ik dat deze feiten het volgend tuchtvergriep uitmaken:

‘Als commissaris bij de Federale gerechtelijke politie, de waardigheid van zijn ambt op een volstrekt laakbare en ontoelaatbare wijze in het gedrang te hebben

gebracht door, buiten dienstverband, niet in het bezit van zijn – ingetrokken – rijbewijs, in dronken toestand en zwaar geïntoxiceerd (1,15 mg/UAL) een voertuig te besturen, met de bijzondere verzwarende omstandigheden dat herhalingen worden vastgesteld inzake openbare dronkenschap en alcoholintoxicatie enerzijds, en dat de feiten plaatsvonden op een tijdstip waarop hij geschorst was bij tuchtmaatregel, anderzijds’;

doordat deze feiten strijdig zijn met punten 14 en 28 van de bijlage bij het koninklijk besluit van 10-05-2006 houdende vaststelling van de deontologische code van de politiediensten.

5. BESLISSING

Gelet op de bepalingen van de wet van 13 mei 1999, inzonderheid op de artikelen 2, 3, 5, 38 en 38bis;

Gelet op uw schriftelijk verweer ingediend binnen de reglementaire termijn;

Aangezien CP XXXX niet verzocht heeft binnen de reglementaire termijn om mondeling gehoord te worden;

Overwegende dat de middelen inzake de procedure ongegrond zijn; dat geen wettelijke bepaling belet dat een tuchtprocedure wordt ingeleid en verder gezet indien het betrokken personeelslid met verlof om gezondheidsredenen is; dat de mededeling van een gerechtelijk dossier aan de bevoegde tuchtoverheid de toelating inhoudt er gebruik van te maken in een tuchtprocedure, onafhankelijk van de strafrechtelijke procedure;

Overwegende dat de betwisting door CP XXXX van de vastgestelde negatieve publiciteit niet kan worden aanvaard; dat de feiten die ter beoordeling zijn voorgelegd in het raam van deze tuchtprocedure wel degelijk een negatieve publiciteit hebben veroorzaakt t.a.v. de interveniërende collega’s en de gerechtelijke overheden;

Overwegende dat CP XXXX in geen geval overtuigend overkomt door te stellen dat hij ‘inzicht heeft’ in de problematiek waarmee hij wordt geconfronteerd; dat een aandachtige lezing en beoordeling van de ten gelaste gelegde feiten het tegenovergestelde bewijzen;

Overwegende dat een bestuurlijke overheid a.h.w. ‘machteloos’ staat indien dergelijke feiten en gedragingen plaatsvinden buiten dienstverband;

Dat de twee vorige zware tuchtstraffen en de formele motivering van die tuchtstraffen afdoende duidelijk waren als evenveel duidelijke en formele waarschuwingen van de tuchtoverheid naar CP XXXX toe, indien herhaling zou worden vastgesteld die de waardigheid van het ambt op onherstelbare wijze zou kunnen in het gedrang brengen; dat dit ontegensprekelijk moet worden vastgesteld;

Overwegende dat in elk geval CP XXXX verantwoordelijk is voor het opvolgen van de behandeling van zijn persoonlijk probleem;

Aangezien ik meen dat de feiten vaststaan en dat ze kunnen worden toegerekend en dat ze, krachtens de motivering uiteengezet in punt 4, een tuchtvergrijp uitmaken;

Overwegende dat het besturen van een voertuig in staat van alcoholintoxicatie, zelfs indien de feiten plaatsvinden binnen de privé-sfeer, formeel moet worden afgekeurd; dat inderdaad elke politieambtenaar een

voorbeeldfunctie heeft te vervullen naar de samenleving toe; dat dit deontologisch beginsel des te meer van belang is in een domein – de verkeersveiligheid – waarin de bestuurlijke en gerechtelijke overheden evenals de politiediensten bijzondere inspanningen leveren;

Overwegende de vastgestelde hoge alcoholintoxicatie; dat een dergelijke alcoholintoxicatie overeenstemt met ongeveer 2,70 promille alcohol in het bloed, ruim vijf keer meer dan het wettelijk toegelaten promillage; dat dit volstrekt onverantwoord is en als dusdanig moet worden beoordeeld;

Overwegende dat CP XXXX gelet op zijn drankproblematiek en hoedanigheid van politieambtenaar, beter dan wie ook had moeten weten dat hij geen voertuig mag besturen – a fortiori daar zijn rijbewijs was ingetrokken – in de toestand waarin hij zich bevond de dag van de feiten – het weze aangestipt: om 08.50 uur in de morgen –; dat dit getuigt van een volstrekt onverantwoord en asociaal gedrag in het wegverkeer en een flagrant gebrek aan burgerzin; dat een flagrant gebrek aan verantwoordelijkheidszin wordt vastgesteld; dat dergelijke vaststellingen de waardigheid van zijn ambt bijzonder ernstig hebben geschaad;

Overwegende bovendien dat een zeer gevaarlijk rijgedrag wordt vastgesteld;

Overwegende dat de vastgestelde ethylproblematiek buiten dienstverband bijzonder problematisch en oncontroleerbaar is; dat de ethylproblematiek niet alleen een alcoholprobleem is voor CP XXXX, maar dat deze problematiek eveneens gepaard gaat met andere bijzonder laakbare daden en gedragingen naar burgers toe (het zeer gevaarlijk besturen van een voertuig, zonder rijbewijs en onder invloed van alcohol) enerzijds, en naar politieambtenaren toe (het wegvluchten om te ontsnappen aan een alcoholcontrole, het weigeren van onmiddellijk gevolg te geven aan de aanmaningen) anderzijds;

Overwegende dat het besturen van een motorvoertuig op een tijdstip dat het rijbewijs wordt ingetrokken ten gevolge van een gerechtelijk vonnis, als een zeer ernstige tuchtrechtelijke fout moet worden beschouwd in hoofde van een politieambtenaar; dat een flagrant gebrek aan deontologisch en sociaal normbesef moet worden vastgesteld;

Overwegende dat de bestuurlijke aanhouding die plaatsvond doordat CP XXXX in staat van openbare dronkenschap verkeerde op het ogenblik van de feiten, bijzonder negatief overkomt naar de interveniërende collega's toe;

Overwegende dat de samenleving steeds strenger oordeelt over feiten en gedragingen zoals omschreven; dat dergelijke zware fouten bijgevolg streng moeten worden gesanctioneerd; dat de externe en interne geloofwaardigheid van de Federale politie in geen geval in het gedrang kan worden gebracht door dergelijke feiten en gedragingen te minimaliseren;

Overwegende dat CP XXXX het formele engagement heeft aangegaan in 2007 om zijn problematisch alcoholgebruik in handen te nemen; dat inderdaad de formele motivering van de tuchtstraf uitgesproken in 2007 reeds ondubbelzinnig stelde dat deze tuchtstraf als formele waarschuwing moest worden aanzien m.b.t. zijn verder functioneren binnen de Federale Gerechtelijke Politie;

Overwegende bovendien dat in de formele motivering van de tuchtstraf uitgesproken in 2010 duidelijk werd gesteld dat deze tuchtstraf als ultieme en formele waarschuwing diende te worden beschouwd m.b.t. het problematisch

gedrag ten gevolge van alcoholverbruik door CP XXXX; dat dezelfde formele motivering bovendien eveneens duidelijk verwees naar het feit dat bij de eerstvolgende gelijkaardige feiten die [zouden] plaatsvinden en waarin dit problematisch gedrag opnieuw tuchtrechtelijk zou dienen te worden beoordeeld en gesanctioneerd, het ontslag van ambtswege als tuchtstraf zou worden overwogen; dat met deze objectieve vaststelling rekening moet worden gehouden bij het bepalen van de tuchtstraf voor de feiten die thans ter beoordeling worden voorgelegd;

Overwegende dat herhaling wordt vastgesteld m.b.t. overmatig drankverbruik buiten dienstverband;

Overwegende dat de vastgestelde gedragingen van aard zijn om het vertrouwen van de samenleving in de Federale politie ernstig in vraag te stellen; dat dit in geen geval kan worden aanvaard;

Overwegende de bijzonder negatieve publiciteit die moet worden vastgesteld t.a.v. de collega's van de interveniërende Politiezone en de gerechtelijke overheden;

Overwegende dat CP XXXX bekleed is met de graad van commissaris; dat een officier een voorbeeldfunctie heeft te vervullen, zelfs in aangelegenheden buiten dienstverband; dat het falen op dit vlak als een verzwarende omstandigheid moet worden beschouwd;

Overwegende dat de ernst van het foutief gedrag streng en ondubbelzinnig moet worden afgekeurd en gesanctioneerd;

Overwegende dat een zware tuchtstraf zich bijgevolg ontegensprekelijk opdringt;

Overwegende het tuchtverleden waarnaar supra werd verwezen;

Overwegende wat de op te leggen tuchtstraf betreft, dat de ten laste gelegde feiten ontegensprekelijk bijzonder laakbaar zijn, dat het vastgestelde gedrag van CP XXXX volstrekt onaanvaardbaar is in die mate dat dit gedrag opnieuw en flagrant strijdig is met de waardigheid van zijn ambt;

Overwegende dat de overheid, bij het bepalen van de strafmaat, rekening moet houden met de persoonlijke situatie van de ambtenaar, maar ook, en in de eerste plaats zelfs, naar het belang van de dienst waarvoor zij instaat; dat het in dit geval gaat om een dienst die in eerste plaats belast is met het voorkomen en het opsporen van misdrijven; dat vanuit dat oogpunt en ook omdat elke misdraging van de personeelsleden onmiddellijk afstraalt op de gehele dienst, de politieambtenaar een voorbeeldfunctie heeft zodat het bestuur met betrekking tot elk van hen een streng verwachtingspatroon mag hanteren, ook ten aanzien van hun levenswandel buiten de dienst; dat zulks gevolgen heeft voor de beoordeling van de strafmaat voor een tuchtinbreuk, inzonderheid ten aanzien van de vraag of de noodzakelijke vertrouwensrelatie tussen de ambtenaar en het bestuur onherroepelijk verstoord is (R.v.S., De Grave, nr. 149.922 van 10 oktober 2005 – overweging 8.3.3);

Overwegende dat vastgesteld moet worden dat CP XXXX, ondanks de ondubbelzinnige waarschuwingen vermeld in de formele motivering van de vorige opgelegde en niet uitgewiste zware tuchtstraffen enerzijds en de uitgesproken strafrechtelijke veroordelingen anderzijds, opnieuw zwaar in de fout is gegaan; dat bijgevolg niet kan voorbij worden gegaan aan de objectieve

vaststelling dat CP XXXX geen pertinente lessen trekt of heeft getrokken uit de uitgesproken gerechtelijke veroordelingen en tuchtstraffen;

Overwegende dat dergelijke gedragingen de waardigheid van het ambt van politieambtenaar op een niet meer te herstellen wijze schaden; dat geen enkele controle mogelijk is m.b.t. het gedrag van CP XXXX buiten dienstverband daar waar zijn gedragingen de waardigheid van zijn ambt ernstig schaden; dat daaruit de enige passende besluiten moeten worden getrokken, in casu dat het professionele vertrouwen in betrokkene onherroepelijk is verbroken;

Overwegende dat het opleggen van de zwaarste tuchtstraf kennelijk onredelijk zou zijn;

Overwegende het advies waarbij ik mij aansluit van de heer Inspecteur-generaal van de Federale en van de Lokale politie uitgebracht n.a.v. de behandeling van het verzoek tot heroverweging ingediend bij de Tuchtraad;

Overwegende het advies van de Tuchtraad waarvan sprake in Ref 1.5 en waarbij ik mij aansluit,
[...]"

IV. Onderzoek van de middelen

A. Eerste middel

Standpunt van de partijen

4. De verzoeker voert de schending aan van artikel 24 van de tuchtwet doordat het vereiste eensluidend advies van de minister van Justitie niet werd ingewonnen.

5. De verwerende partij antwoordt dat uit het tuchtdossier blijkt dat wel degelijk om het advies van de minister van Justitie werd gevraagd, dat dit advies werd verkregen en dat bij de betekening van het voorstel tot zware tuchtstraf een kopie van dit advies aan de verzoeker werd bezorgd. Uit de omstandigheid dat de verzoeker bij zijn verzoek tot heroverweging een kopie van het advies heeft gevoegd, leidt de verwerende partij af dat hij die kopie ook daadwerkelijk heeft ontvangen. De verwerende partij merkt ook op dat in het advies van de tuchtraad naar de vraag om advies wordt verwezen, zodat de verzoeker bezwaarlijk kan stellen dat geen advies werd gevraagd.

6. De verzoeker repliceert dat in het kwestieuze advies sprake is van “de voorlopige schorsing”, zodat niet vaststaat in welke procedure dit advies werd gevraagd. Voorts stelt hij dat hij het advies van de minister van Justitie, zoals het door de verwerende partij in het administratief dossier is neergelegd, nooit heeft gezien en dat er in de stukken die hem ter kennis werden gebracht, ook nooit naar werd verwezen.

In ondergeschikte orde betoogt de verzoeker dat zijn rechten op dit vlak hoe dan ook geschonden zijn, omdat geen rekening is gehouden met zijn verweerschrift, zijn verzoek tot heroverweging, de hoorzitting en zijn aldaar ontwikkelde verweer en voorgelegde stukken. Hij voert aan dat het wettelijke voorschrift om voorafgaandelijk advies in te winnen, niet geldt voor het opstarten van een tuchtprocedure, maar wel voor het opleggen van één van de opgesomde zware tuchtstraffen. Hij leidt hieruit af dat de minister van Justitie minstens kennis had moeten krijgen van het volledige tuchtdossier tot op het moment dat de tuchtbeslissing diende te worden genomen, dus met inbegrip van de verweermiddelen die de verzoeker in de loop van de tuchtprocedure heeft ontwikkeld.

7. In zijn laatste memorie herhaalt de verzoeker zijn vermoeden dat enkel advies werd verleend in de procedure betreffende zijn voorlopige schorsing.

Hij haalt ter ondersteuning van zijn standpunt de volgende elementen aan:

- wanneer de vraag om eensluidend advies in de tuchtprocedure dateert van 14 januari 2011, wekt de snelheid waarmee het advies werd verleend – op 18 januari 2011 – verwondering;
- de adviesaanvraag vermeldt evenwel de datum van 14 februari 2011 – niet van 14 januari 2011 – terwijl het verleende advies op 18 januari 2011 is gedateerd;
- het verleende advies maakt melding van de goede ontvangst van het schrijven “met betrekking tot het voorstel tot voorlopige schorsing”;

- de referentie op het verleende advies – DGJ/HRM/GD/2010/315 – verschilt van deze op de adviesaanvraag – DGJ/HRM/GD/2011/315 –;
- in de adviesaanvraag wordt uitdrukkelijk gevraagd het advies toe te zenden aan DGJ/HRM - Fritz Toussaintstraat nr. 8 te 1150 Brussel, ter attentie van commissaris Guy Denys, die was aangewezen als afgevaardigde van de verwerende partij in de procedure tot voorlopige schorsing;
- in het verleende advies wordt gerefereerd aan het nummer 44-03248-30, terwijl dit nummer in de adviesaanvraag niet wordt vermeld.

Voorts betoogt de verzoeker dat artikel 24 van de tuchtwet laat uitschijnen dat het advies op het einde van de procedure moet worden gevraagd en niet bij het begin ervan.

Ten slotte stelt hij dat hem op 18 en 20 januari 2011 aangetekende brieven werden toegezonden, maar dat het niet duidelijk is welke inhoud die hadden en dat het moeilijk is om dit te reconstrueren.

Beoordeling

8. Er bestaat tussen de partijen geen betwisting over dat in dit geval, overeenkomstig artikel 24 van de tuchtwet, het eensluidend advies van de minister van Justitie vereist was opdat de hogere tuchtoverheid aan de verzoeker de zware tuchtstraf van het ontslag van ambtswege kon opleggen.

9. Met betrekking tot het tijdstip waarop het advies dient te worden ingewonnen, bepaalt artikel 24 dat het advies wordt verleend “binnen een termijn van twintig dagen te rekenen van de dag waarop het voorstel tot straf aan de betrokken overheid wordt toegestuurd en vooraleer de tuchtraad zich uitspreekt”. Hieruit blijkt dat het advies dient te worden gevraagd naar aanleiding van het voorstel van tuchtstraf en derhalve niet op het ogenblik dat een definitieve tuchtstraf wordt opgelegd.

10. Te dezen blijkt uit het administratief dossier dat de hogere tuchtverheid met een brief van 14 januari 2011, waarbij het voorstel tot zware tuchtstraf is gevoegd, aan de minister van Justitie om een eensluidend advies heeft gevraagd. Op 18 januari 2011 – ruimschoots binnen de door artikel 24 van de tuchtwet voorgeschreven termijn van twintig dagen – heeft de minister van Justitie zijn eensluidend advies gegeven.

11. In zoverre de verzoeker aanvoert dat hij het kwestieuze advies nooit heeft gezien, mag op grond van stuk 10 van het administratief dossier – het voorstel tot zware tuchtstraf waaraan het eensluidend advies van de minister van Justitie is toegevoegd, en de bewijzen van de betekening van deze stukken aan de verzoeker – worden aangenomen dat het voormelde advies wel degelijk aan de verzoeker ter kennis is gebracht. De verzoeker levert zelfs niet het begin van bewijs van het tegendeel.

12. In zoverre de verzoeker betoogt dat het kwestieuze advies werd verleend naar aanleiding van de procedure betreffende zijn voorlopige schorsing en niet naar aanleiding van de eigenlijke tuchtprocedure, kan met hem worden vastgesteld dat er inderdaad enkele foutieve vermeldingen voorkomen in de adviesaanvraag en in het advies zelf. Uit de omstandigheid dat de minister van Justitie in het verleende advies evenwel uitdrukkelijk schrijft dat hij zijn “eensluidend advies met betrekking tot het voorstel van zware tuchtstraf – ontslag van ambtswege” verleent, moet evenwel worden afgeleid dat het slechts om louter materiële vergissingen gaat en dat het wel degelijk vaststaat dat het advies is gevraagd en vervolgens verleend naar aanleiding van het voorstel tot de zware tuchtstraf van het ontslag van ambtswege en niet naar aanleiding van de voorlopige schorsing van de verzoeker.

13. Waar de verzoeker ten slotte laat gelden dat zijn rechten werden geschonden doordat in het kader van de adviesaanvraag geen rekening is gehouden met het verweer dat hij op verschillende momenten in de loop van de tuchtprocedure heeft ontwikkeld, dient vooreerst te worden opgemerkt dat uit het

voorstel tot zware tuchtstraf – dat aan de minister van Justitie werd overgemaakt en waarover de minister in zijn advies uitdrukkelijk stelt dat hij zich daarbij aansluit – blijkt dat wel degelijk rekening werd gehouden met verzoekers verweerschrift. Vermits het advies wordt ingewonnen naar aanleiding van het voorstel tot zware tuchtstraf en niet naar aanleiding van het opleggen van de definitieve tuchtstraf, kon voorts geen rekening worden gehouden met verzoekers verzoek tot heroverweging, de hoorzitting voor de tuchtraad en het aldaar ontwikkelde verweer en voorgelegde stukken, die in de tuchtprocedure na de adviesaanvraag te situeren zijn.

14. Het voorgaande noopt tot het besluit dat de door artikel 24 van de tuchtwet voorgeschreven procedure voor het inwinnen van het advies van de minister van Justitie correct is verlopen.

Het eerste middel is niet gegrond.

B. Tweede middel

Standpunt van de partijen

15. De verzoeker voert de schending aan van artikel 125, eerste lid, van het koninklijk besluit van 28 december 1950 houdende het algemeen reglement op de gerechtskosten in strafzaken (hierna: het koninklijk besluit van 28 december 1950), van het zorgvuldigheidsbeginsel en van de rechten van verdediging, met name het recht op een eerlijk proces en het onpartijdigheidsbeginsel, doordat de tuchtoverheid van het strafdossier gebruik heeft gemaakt zonder dat de procureur-generaal daarvoor toelating heeft gegeven.

De verzoeker betoogt dat overeenkomstig het voormelde artikel 125, eerste lid, van het koninklijk besluit van 28 december 1950, de procureur-generaal toelating moet geven vooraleer het bestuur wettig van de stukken van een strafdossier gebruik kan maken. De omzendbrief nr. COL 4/2003

van het college van procureurs-generaal bij de hoven van beroep (hierna: de omzendbrief nr. COL 4/2003) voorziet weliswaar in een delegatie van deze bevoegdheid aan de procureur des Konings, maar deze delegatie betreft slechts de mededeling van het dossier na afloop van de strafprocedure. Bovendien mag de toelating tot inzage niet zonder meer worden gelijkgesteld met de toelating om het strafdossier tijdens de tuchtprocedure te gebruiken. Volgens de verzoeker had de tuchtoverheid dan ook een verzoek moeten richten tot de procureur-generaal om vóór het einde van de strafprocedure gebruik te kunnen maken van de stukken van het strafdossier.

Voorts voert de verzoeker nog aan dat hoewel hij de materiële feiten niet heeft betwist, de tuchtoverheid ook gebruik heeft gemaakt van andere elementen uit het strafdossier om de tuchtstraf te motiveren en dat de tuchtoverheid overeenkomstig artikel 56, tweede lid, van de tuchtwet, ook de mogelijkheid had om de gerechtelijke eindbeslissing af te wachten en deze mogelijkheid zelfs de voorkeur verdiende.

Hij besluit dat de feitengaring op een onwettige en onzorgvuldige basis is gebeurd en dat dit bijkomend zijn rechten van verdediging in het gedrang heeft gebracht.

16. De verwerende partij antwoordt dat overeenkomstig de omzendbrief nr. COL 4/2003 de bevoegdheid tot het verlenen van inzage en afschrift van het strafdossier aan de tuchtoverheden, gedelegeerd is aan de procureur des Koning en dat uit de omstandigheid dat de omzendbrief stelt dat het strafdossier “in principe” slechts wordt meegedeeld na een strafrechtelijke beslissing, blijkt dat ook uitzonderingen mogelijk zijn. Zij is voorts van oordeel dat het bezorgen van een afschrift van het strafdossier ook de toelating inhoudt om er in het kader van een tuchtprocedure gebruik van te maken. Zij vraagt zich af welke andere reden de procureur des Konings zou hebben gehad om het strafdossier over te maken, gelet op de bewoordingen van het schrijven van de tuchtoverheid van 19 oktober 2010 waarbij om de mededeling van het strafdossier werd verzocht

teneinde de tuchtrechtelijke verantwoordelijkheid van de verzoeker te onderzoeken. Zij wijst er tevens op dat de procureur des Koning in zijn antwoord op dit schrijven zich niet heeft verzet tegen het gebruik van het strafdossier in de tuchtprocedure.

In zoverre de verzoeker aanvoert dat het de voorkeur verdiende om het einde van de strafprocedure af te wachten alvorens de tuchtprocedure op te starten, merkt de verwerende partij op dat de tuchtoverheid overeenkomstig artikel 56, tweede lid, van de tuchtwet niet daartoe verplicht was en dat het zorgvuldigheidsbeginsel en het beginsel van de redelijke termijn juist vereisen dat de tuchtprocedure wordt opgestart zodra de tuchtoverheid over voldoende gegevens beschikt. De verwerende partij stelt dat dit te dezen het geval was vanaf de ontvangst van het strafdossier. Nu de verzoeker de materiële feiten niet betwistte, kon de tuchtoverheid zich op dat moment immers een duidelijk beeld vormen van de ernst van de feiten en kon ze derhalve niet anders dan de tuchtprocedure onmiddellijk opstarten en dit zonder de gerechtelijke eindbeslissing af te wachten.

17. De verzoeker repliceert dat de verleende delegatie enkel slaat op de afgifte van kopieën en niet op de toestemming om gebruik te maken van de stukken van het strafdossier in het kader van een tuchtprocedure.

18. In zijn laatste memorie benadrukt de verzoeker nogmaals dat de procureur des Konings te dezen geen toelating kon geven om het strafdossier in zijn tuchtzaak te gebruiken.

In verband met de mogelijkheid voor de tuchtoverheid om de gerechtelijke eindbeslissing af te wachten alvorens de tuchtprocedure op te starten, merkt de verzoeker op dat hij ondertussen voor één van de inbreuken die door de tuchtoverheid als vaststaand werd beschouwd – met name het geïntoxiceerd rijden – door de correctionele rechtbank te Brugge is vrijgesproken. Hij voegt eraan toe dat er nog een cassatieprocedure tegen het vonnis van de correctionele

rechtbank van 16 november 2011 hangende is “omdat [hij] zelfs nooit verhoord is geworden met betrekking tot de feiten”. Hij stelt dat de tuchtoverheid alle bevindingen die door de verbalisanten werden opgetekend voor waar heeft aangenomen, terwijl nu uit de afloop van de strafprocedure blijkt dat dit ten onrechte was. Het is niet omdat hij niet heeft betwist dat hij met de auto heeft gereden ondanks het verval van zijn recht daartoe, dat hij alle aantijgingen heeft erkend.

Beoordeling

19. Artikel 125, eerste lid, van het koninklijk besluit van 28 december 1950 luidt als volgt:

“In criminele, correctionele en politiezaken en in tuchtzaken mag geen uitgifte of afschrift der akten van onderzoek en rechtspleging worden afgeleverd zonder uitdrukkelijke machtiging van de procureur-generaal bij het Hof van beroep. Op haar verzoek echter wordt aan partijen een uitgifte van de klacht, de aangifte, de bevelschriften en de vonnissen verstrekt”.

Uit deze bepaling volgt dat de tuchtoverheid wettig van de stukken van een strafdossier kan gebruikmaken indien de procureur-generaal daartoe toelating heeft gegeven.

20. De omzendbrief nr. COL 4/2003 bevat richtlijnen die onder meer het voormelde artikel 125 verduidelijken. Zo wordt onder rubriek IV “Onderrichtingen”, paragraaf 1 “Feiten met een strafrechtelijk karakter”, onder meer het volgende gesteld met betrekking tot het verlenen van een afschrift van het strafdossier:

“1.3. In principe, wordt het strafrechtelijk dossier in zijn geheel of een uittreksel ervan slechts meegedeeld nadat een beslissing die het strafrechtelijk onderzoek of de strafrechtelijke vervolging, voorlopig (klassering zonder gevolg, buitenvervolginstelling) of definitief (beslissing van de strafrechter met kracht van gewijsde) beëindigt, genomen is.

[...]

Zoals voorheen wordt u een delegatie verleend voor de afgifte van kopieën in toepassing van artikel 125 van het Algemeen reglement houdende de gerechtskosten in strafzaken”.

Hieruit blijkt dat de procureurs-generaal aan de procureurs des Konings een algemene delegatie hebben verleend voor de afgifte van kopieën van strafdossiers aan de tuchtoverheden. Uit het gebruik van de woorden “in principe”, kan bovendien worden afgeleid dat uitzonderingen mogelijk zijn op de regel dat dergelijke kopieën pas worden bezorgd nadat een strafrechtelijke eindbeslissing is genomen.

21. De verzoeker betwist de rechtsgeldigheid van de voormelde delegatie niet, maar plaatst zich op het standpunt dat deze enkel betrekking heeft op de afgifte van een kopie van het strafdossier en niet op de toelating om deze in het kader van de tuchtprocedure te gebruiken. Hij is van oordeel dat daarvoor nog steeds de toelating van de procureur-generaal moet worden verkregen.

Deze opvatting wordt evenwel niet bijgevalen. Met de verwerende partij wordt aangenomen dat de afgifte van een kopie van de stukken van het strafdossier in dat geval geen enkel nut zou hebben en dat een dergelijke afgifte, tenzij uitdrukkelijk anders vermeld, derhalve ook de toelating inhoudt om van de desbetreffende stukken gebruik te maken in een tuchtprocedure.

22. Te dezen heeft de directeur-generaal van de Gerechtelijke Politie, overeenkomstig artikel 125 van het koninklijk besluit van 28 december 1950, met een brief van 19 oktober 2010 aan de procureur des Konings gevraagd om een afschrift van alle gerechtelijke documenten betreffende verzoekers dossier te verkrijgen. Daarbij heeft de directeur-generaal uitdrukkelijk vermeld dat de tuchtrechtelijke verantwoordelijkheid van de verzoeker op zijn niveau zal worden onderzocht.

In antwoord op dit schrijven van de directeur-generaal, en dus onmiskenbaar met het oog op het voeren van de tuchtprocedure ten laste van de

verzoeker, heeft de procureur des Konings met een brief van 24 november 2010 een kopie van het kwetsieuze strafdossier overgemaakt.

23. Uit het voorgaande volgt dat de tuchtoverheid wel degelijk op een wettige wijze van het strafdossier kon gebruikmaken in de tuchtprocedure tegen de verzoeker.

24. In zoverre de verzoeker aanvoert dat de tuchtoverheid overeenkomstig artikel 56, tweede lid, van de tuchtwet, ook de mogelijkheid had om de gerechtelijke eindbeslissing af te wachten en dat deze mogelijkheid zelfs de voorkeur verdiende, wordt opgemerkt dat aangezien de tuchtoverheid ertoe verplicht is om binnen een redelijke termijn klaarheid te brengen in de situatie van het betrokken personeelslid, de door het voormelde artikel 56, tweede lid, van de tuchtwet geboden mogelijkheid om het begin van de tuchtprocedure uit te stellen moet worden opgevat als een uitzondering op de regel, waarvan slechts mag worden gebruikgemaakt wanneer de tuchtoverheid er niet in slaagt om zonder het strafdossier in te zien of de uitslag van de strafrechtelijke procedure af te wachten een duidelijk zicht te krijgen op het bestaan en de ernst van de feiten en om zich aldus een beeld te vormen van de noodzaak van een tuchtrechtelijke vervolging.

Te dezen was dit laatste evenwel niet het geval aangezien de verzoeker, zoals hij zelf in zijn verzoekschrift vermeldt, geen van de hem ten laste gelegde feiten ten aanzien van de tuchtoverheid heeft betwist en de tuchtoverheid op haar vraag vanwege de procureur des Konings een kopie van het strafdossier heeft verkregen. In die omstandigheden was de tuchtoverheid ertoe gehouden om de zaak niet op haar beloop te laten en vermocht zij te oordelen dat de tuchtprocedure kon worden aangevat.

25. In zijn laatste memorie laat de verzoeker in verband met de mogelijkheid voor de tuchtoverheid om de gerechtelijke eindbeslissing af te wachten alvorens de tuchtprocedure op te starten, nog gelden dat hij ondertussen

voor één van de inbreuken die door de tuchtoverheid als vaststaand werd beschouwd door de correctionele rechtbank is vrijgesproken.

Gewis blijkt uit het vonnis van de rechtbank van eerste aanleg te Brugge van 16 november 2011 dat de verzoeker – omdat uit het proces-verbaal niet blijkt dat de procedure inzake alcoholmeting correct werd gevolgd – strafrechtelijk is vrijgesproken van de tenlastelegging een voertuig te hebben bestuurd terwijl de adem- of bloedanalyse een te hoge alcoholconcentratie heeft aangegeven (artikelen 34, § 2, 1°, en 38, § 1, eerste lid, 1°, van de gecoördineerde wetten betreffende de politie over het wegverkeer). Daarbij dient opgemerkt dat de verzoeker wél strafrechtelijk is veroordeeld voor het besturen van een voertuig “in staat van dronkenschap [...] of in een soortgelijke staat” (artikel 35 van de gecoördineerde wetten betreffende de politie over het wegverkeer). Hoe dan ook doet het voorgaande geen afbreuk aan de vaststelling dat de tuchtoverheid van oordeel kon zijn dat de tuchtprocedure diende te worden opgestart na de kennisname van het strafrechtelijk dossier en zonder een strafrechtelijke eindbeslissing af te wachten, aangezien de verzoeker de hem tuchtrechtelijk ten laste gelegde feiten ten aanzien van haar niet betwistte, wel integendeel.

26. Het tweede middel is niet gegrond.

C. Derde middel

Standpunt van de partijen

27. De verzoeker voert de schending aan van artikel 28 van de tuchtwet, de rechten van verdediging en de beginselen van behoorlijk bestuur, met name het recht op een eerlijk proces en het onpartijdigheidsbeginsel, doordat zijn medische en familiale toestand volledig werd blootgegeven op het intranet van de Federale Politie. Hij stelt dat hij hierdoor zijn verdediging niet meer kon laten gelden zonder dat de problematiek op bevooroordeelde wijze werd onderzocht.

De verzoeker wijst erop dat de verantwoordelijkheid voor het blootgeven van dergelijke informatie bij de betrokken overheid ligt en stelt voorts vast dat in de bestreden beslissing hieraan zelfs geen aandacht meer wordt besteed. Weliswaar heeft de tuchtraad in zijn advies gesteld dat volledige abstractie dient te worden gemaakt van de ruchtbaarheid die de feiten hebben gekregen, maar de verzoeker benadrukt dat de ruchtbaarheid onmiskenbaar heeft plaatsgevonden en dat als men abstractie maakt van een bepaald feit, men op hetzelfde moment toch aandacht daaraan besteedt. De verzoeker is van oordeel dat in die zin zijn rechten van verdediging onmiskenbaar zijn geschaad.

28. De verwerende partij antwoordt dat het betreuenswaardig is dat verzoekers medische en familiale toestand op het intranet van de Federale Politie te lezen stond, maar dat de verzoeker op geen enkele wijze aantoont dat de Algemene Directie van de Gerechtelijke Politie hiervoor verantwoordelijk is. Zij verwijst tevens naar het advies dienaangaande van de Algemene Inspectie van de Federale Politie en van de Lokale Politie en naar hetgeen de tuchtraad hierover in zijn advies heeft gesteld. Voorts wijst de verwerende partij erop dat in de bestreden beslissing enkel melding wordt gemaakt van de negatieve publiciteit bij de interveniërende collega's enerzijds, die niet in dezelfde mate toegang hebben tot het intranet als de collega's van de Federale Politie, en bij de gerechtelijke overheden anderzijds, die geen toegang hebben tot het intranet. Zij stelt ten slotte nog dat de verzoeker niet aantoont hoe zijn rechten van verdediging of het onpartijdigheidsbeginsel zouden zijn geschonden.

29. De verzoeker repliceert dat hij onmiskenbaar in zijn rechten van verdediging is geschaad door het lekken van de informatie, maar ook doordat dit gegeven niet in rekening is gebracht bij de beoordeling van zijn zaak en er in de motivering van de bestreden beslissing ook niet naar wordt verwezen.

30. In zijn laatste memorie stelt de verzoeker nog dat de ruchtbaarheid die aan de zaak is gegeven zijn kansen op een minder zware tuchtstraf wel degelijk heeft gehypothekeerd en aldus zijn rechten op een eerlijk

proces heeft beïnvloed. Hij benadrukt dat de ruchtbaarheid als zodanig door de verwerende partij niet wordt betwist, evenmin als het feit dat de overheid hiermee geen rekening heeft willen houden bij de beoordeling en de motivering van de tuchtstraf.

Beoordeling

31. Artikel 28 van de tuchtwet bepaalt dat de tuchtoverheden alsmede de voorzitters, de bijzitters en de secretaris van de tuchtraad en hun plaatsvervangers onder meer geen ruchtbaarheid mogen geven aan de feiten en documenten waarvan zij in die hoedanigheid kennis hebben gekregen.

32. Te dezen betwist de verzoeker niet dat de bekendmaking van zijn medische en familiale toestand op het intranet van de Federale Politie niet te wijten is aan de tuchtoverheid, maar hij meent wel dat hierdoor zijn zaak niet meer zonder enig mogelijk vooroordeel kon worden onderzocht.

De verzoeker heeft dit argument reeds voor de tuchtraad aangevoerd, die dienaangaande als volgt heeft geadviseerd:

“De mededeling van gegevens uit een gerechtelijk dossier of uit een tuchtdossier waarvan een politieambtenaar beroepshalve kennis heeft gekregen buiten het door de wetgever daartoe geschetste kader, is een schending van het beroepsgeheim, een misdrijf waaraan een belangrijke verzwarende omstandigheid kleeft als deze schending van het beroepsgeheim werd ingegeven door de wil of het genoegen om te schaden.

Hoe betreuenswaardig dergelijk misdrijf, dat strafrechtelijk en tuchtrechtelijk kan vervolgd worden, [ook is,] toch is ook de schending van het beroepsgeheim slechts relevant als kan aangetoond worden dat hierdoor het verloop van de tuchtprocedure en de bestraffing in het nadeel van het betrokken personeelslid werd beïnvloed.

In deze zaak dient voor de beoordeling van de ernst van de feiten en hun gevolgen voor het imago van de politie volledig abstractie gemaakt te worden van de ruchtbaarheid die de feiten kregen door de onwettelijke vermeldingen op het intranet.

Voor het overige wordt geen enkele incidentie aangetoond door de vermelding op het intranet op de procedure of de straf”.

De Raad van State valt deze redenering bij. Uit niets blijkt dat de gegevens die op het intranet van de Federale Politie zijn bekendgemaakt, de tuchtoverheid op enigerlei wijze hebben beïnvloed bij de beoordeling van verzoekers tuchtzaak. Er blijkt helemaal niet dat de tuchtoverheid met andere informatie rekening heeft gehouden dan degene die zij vernam vanwege de interveniërende politieambtenaren en de gerechtelijke overheid. De verzoeker toont alvast niet concreet aan met welke informatie die op het intranet is bekendgemaakt, de tuchtoverheid bij de beoordeling van de hem ten laste gelegde feiten rekening zou hebben gehouden en welke informatie haar oordeel zou hebben beïnvloed.

33. De verzoeker maakt aldus niet aannemelijk dat hij ingevolge de bekendmaking van zijn medische en familiale toestand op het intranet van de Federale Politie geen eerlijk proces zou hebben gekregen of dat de tuchtoverheid zijn zaak bevooroordeeld zou hebben benaderd.

34. Het derde middel is niet gegrond.

D. Vierde middel

Standpunt van de partijen

35. De verzoeker voert de schending aan van de artikelen 8, 17, 22 en 23 van de Grondwet en van artikel 3 van de tuchtwet, “tevens in relatie tot de motiveringplicht van bestuurshandelingen”.

Hij betoogt dat feiten uit het privéleven slechts uitzonderlijk aanleiding kunnen geven tot tuchtvervolging, met name wanneer zij de waardigheid van het ambt in het gedrang brengen of een weerslag hebben op de dienst. De verzoeker is van oordeel dat zulks te dezen niet het geval is. In dit verband wijst hij erop dat de feiten zich niet enkel buiten de diensturen hebben voorgedaan, maar ook terwijl hij in ziekteverlof was, dat de feiten uitsluitend het

gevolg zijn van “zijn ziekte/afhankelijkheid” en dat de feiten geen ruchtbaarheid bij het grote publiek hebben gekregen.

Voorts voert de verzoeker aan dat omwille van het uitzonderlijke karakter van de tuchtrechtelijke bestraffing van feiten uit het privéleven en de omstandigheid dat de opgelegde tuchtstraf zwaar ingrijpt in zijn persoonlijke levenssituatie, op het bestuur een zwaardere motiveringsplicht rust. Volgens hem gebruikt de tuchtoverheid in de bestreden beslissing louter stijlformules en toont zij niet concreet aan in welke zin er een blijvende weerslag zou zijn op de waardigheid van het ambt of op de goede werking van de dienst.

Ten slotte laat de verzoeker gelden dat de verwijzing in de bestreden beslissing naar een flagrant gebrek aan normbesef haaks staat op zijn positieve evaluatie uit 2007 en dat de motivering van de bestreden beslissing tegenstrijdig is in de mate ze enerzijds de onmacht van de overheid erkent om op te treden tegen feiten begaan buiten dienstverband, maar anderzijds toch een zware tuchtsanctie oplegt.

36. De verwerende partij merkt vooreerst op dat de verzoeker niet omschrijft op welke wijze hij de artikelen 8, 17 en 23 van de Grondwet geschonden acht. Vervolgens wijst zij erop dat de verzoeker op het ogenblik van de feiten niet met ziekteverlof was, maar bij tuchtmaatregel geschorst omwille van gelijkaardige feiten, en dat zulks niet betekent dat hij niet meer onder het toepassingsgebied van de tuchtwet zou vallen. Tevens is zij van oordeel dat de feiten wel degelijk van aard zijn dat ze de waardigheid van het ambt in het gedrang brengen.

Voorts stelt zij dat in de bestreden beslissing afdoende wordt aangetoond op welke wijze de verzoeker de waardigheid van het ambt in het gedrang heeft gebracht, met name waar gesteld wordt dat de feiten in strijd zijn met de punten 14 en 28 van de bijlage bij het koninklijk besluit van 10 mei 2006 houdende de vaststelling van de deontologische code van de politiediensten, die niet enkel gelden tijdens de diensturen, maar ook buiten dienstverband.

In zoverre de verzoeker aanvoert dat de feiten geen ruchtbaarheid bij het grote publiek hebben gekregen, wijst de verwerende partij erop dat dit in de bestreden beslissing ook niet wordt gesteld, maar enkel dat de feiten een negatieve publiciteit hebben veroorzaakt bij de interveniërende collega's en de gerechtelijke overheden.

In zoverre de verzoeker verwijst naar zijn positieve evaluatie, wijst de verwerende partij erop dat deze evaluatie dateert van mei 2007, terwijl de eerste tuchtsanctie dateert van 30 juli 2007.

In verband met de aangevoerde tegenstrijdigheid in de motivering, merkt de verwerende partij ten slotte op dat zij geenszins stelt dat zij niet kan optreden wat privéfeiten betreft, maar wel dat zij niets kan doen om ervoor te zorgen dat deze feiten zich niet zouden voordoen of dat ze zo snel mogelijk zouden ophouden.

37. De verzoeker repliceert dat in de tuchtprocedure nooit werd betwist dat hij sinds 21 oktober 2009 onafgebroken met ziekteverlof was en dat de grondwetsartikelen waarnaar hij verwijst betrekking hebben op de bescherming van het privéleven.

Voorts is hij van oordeel dat onvoldoende onderzocht is of de hem ten laste gelegde feiten tuchtfeiten zijn en dat het opleggen van een zware tuchtstraf als het ontslag van ambtswege een meer genuanceerd en diepgaander onderzoek vereist dan in casu is gebeurd. In dit verband stelt hij dat zijn volledige carrière – met inbegrip van al zijn evaluaties – bij dit onderzoek had moeten worden betrokken.

De verzoeker laat nog gelden dat de omstandigheid dat de in aanmerking genomen tuchtfeiten plaatsvonden buiten de uitoefening van het beroep, tijdens een periode van ziekteverlof, en dat het grote publiek geen kennis

daarvan heeft gekregen, toeliet om andere beslissingen te nemen en dat nergens wordt gesteld dat hij na afloop van zijn behandeling geen andere functie zou kunnen krijgen. Hij blijft dan ook bij zijn standpunt dat nergens concreet wordt aangetoond in welke zin er een blijvende weerslag zou zijn op de waardigheid van het uitgeoefende ambt of op de goede werking van de dienst, wanneer hij na zijn ziekteverlof zijn werkzaamheden terug zou opnemen.

38. In zijn laatste memorie volhardt de verzoeker dat de feiten de waardigheid van zijn ambt niet hebben geschaad. Hij stelt in dit verband nog dat de feiten plaatsvonden buiten de dienst, dat hij niet herkenbaar was als politieman, dat er nooit een krantenartikel over de feiten is verschenen, dat hij een functie uitoefent die geen uitstaans heeft met de verkeersreglementering, de inbreuken daarop of de bestraffing daarvan, en dat hij zelfs niet meer in contact stond met het publiek. Hij benadrukt ook nog dat hij niet alleen in 2007, maar ook daarvóór steeds een goede beoordeling heeft gekregen van de wijze waarop hij zijn ambt vervulde.

Wat de door tuchtoverheid in de bestreden beslissing opgenomen motivering betreft, op grond waarvan zij van oordeel is dat de waardigheid van het ambt is geschaad, merkt de verzoeker nog op dat de kwetsieuze feiten niet automatisch het imago van de verwerende partij in het gedrang brengen en dat de tuchtoverheid zich beperkt tot affirmaties en dus tot stijlformules, waarbij het hypothetische overheerst en het concreet feitelijke ontbreekt of ondertussen verkeerd werd bevonden. In dit verband herhaalt hij nog eens dat hij niet over de feiten werd verhoord en inmiddels is vrijgesproken voor rijden onder invloed omdat de wettelijke procedure niet werd gevolgd.

Beoordeling

39. Een tuchtstraf wordt opgelegd ter bestraffing van een tekortkoming aan de beroepsverplichtingen als ambtenaar. Gedragingen uit het privéleven van een ambtenaar kunnen slechts uitzonderlijk tot een tuchtrechtelijke vervolging leiden, met name wanneer het bestuur aantoonbaar waarom deze gedragingen van zijn personeelslid, die het laakbaar acht, een weerslag kunnen hebben op de waardigheid van het uitgeoefende ambt of op de goede werking van de dienst. Private gedragingen waarvan niet kan worden aangetoond dat ze een invloed kunnen hebben op het ambt, komen niet voor een tuchtvervolging in aanmerking.

De tuchtoverheid die een sanctie oplegt voor feiten gepleegd in het privéleven, dient genoegzaam te motiveren waarom die feiten de waardigheid van het ambt dat door de betrokkene wordt uitgeoefend, in het gedrang brengen of een weerslag hebben op de goede werking van de dienst.

40. Zoals de verzoeker zelf in zijn verzoekschrift aangeeft, heeft hij “de materiële feiten (dronkenschap en rijden onder invloed, spijs verval)” niet betwist.

Te dezen is vastgesteld dat de verzoeker buiten dienstverband, niet in het bezit van zijn – ingetrokken – rijbewijs, in dronken toestand een voertuig bestuurde, met de verzwarende omstandigheid dat herhaling werd vastgesteld en dat de feiten plaatsvonden op een tijdstip waarop hij geschorst was bij tuchtmaatregel.

Op grond van deze vaststellingen kon de verwerende partij in redelijkheid tot het besluit komen dat dergelijke gedragingen, zelfs wanneer ze plaatsvinden buiten de dienst, de waardigheid van het ambt aantasten en dat de verzoeker – blijkbaar bij herhaling – een tuchtfout heeft begaan, die – gelet op de voorbeeldfunctie die een politieambtenaar in het maatschappelijk bestel te

vervullen heeft – getuigt van een flagrant gebrek aan deontologisch en sociaal normbesef en aldus onaanvaardbaar is.

41. Wat de motivering van de bestreden beslissing aangaande de aantasting van de waardigheid van het ambt betreft, kan vooreerst worden verwezen naar hetgeen in het deskundigenverslag en het advies van de tuchtraad hieromtrent is gesteld en dat door de verwerende partij in de bestreden beslissing uitdrukkelijk wordt onderschreven.

Zo wordt in het deskundigenverslag erop gewezen dat de feiten een zeer laakbare handeling en een tekortkoming aan de ambtsplichten uitmaken en tevens de eerbaarheid van de persoon en van het korps in opspraak brengen, omdat de verzoeker niet alleen zichzelf maar ook derden in gevaar heeft gebracht.

De tuchtraad stelt op zijn beurt in zijn advies hieromtrent:

“Hoewel verzoeker sinds 21-10-2009 onafgebroken met ziekteverlof is, was hij op het ogenblik van de feiten geschorst bij tuchtmaatregel voor een periode van twee maanden wegens gelijkaardige feiten.

Betrokkene heeft door de feiten te plegen de artikels 130 en 132 WGP geschonden.

Door zich zwaar beschooten op zeer gevaarlijke en uiterst laakbare wijze te gedragen tegenover zijn collegae heeft betrokkene, die commissaris van politie is, het gedrag en de waardigheid van zijn ambt onherstelbaar geschonden.

Zijn gedrag stond haaks op dat voorgeschreven door punt 28 van de deontologische code.

Daarbij is het niet onbelangrijk erop te wijzen dat betrokkene een commissaris van politie is, die niet alleen tegenover de burgers, zoals alle politieambtenaren, maar ook tegen zijn collegae van mindere rang een voorbeeldfunctie heeft. Deze voorbeeldfunctie beperkt zich niet tot het uitvoeren van de dienst maar strekt zich ook uit tot de privésfeer, omdat betrokkene nu eenmaal, zoals alle gezagsdragers, mede door zijn gedrag vertrouwen dient te vestigen in de instellingen. Dit houdt in dat hij een normaal leven kan leiden voor zover dit het vertrouwen van de medeburgers in de politie en dus ook in de instellingen waarvan de politie de gewapende arm is, niet schendt.

Het gedrag van betrokkene staat zo haaks op wat van een burger wordt verwacht dat het de publieke opinie zeer ernstig zou schokken zo geweten zou zijn dat een commissaris van politie bij herhaling erge, laakbare en gevaarlijke feiten pleegt die hij van ambtswege zou moeten bestrijden.

[...]”.

Ten slotte heeft ook de hogere tuchtoverheid zelf in de bestreden beslissing op omstandige en concrete wijze uiteengezet waarom de feiten de waardigheid van het door de verzoeker uitgeoefende ambt op onherstelbare wijze schaden. Zij voert dienaangaande onder meer aan:

“[...]

Overwegende dat een bestuurlijke overheid a.h.w. ‘machteloos’ staat indien dergelijke feiten en gedragingen plaatsvinden buiten dienstverband;

Dat de twee vorige zware tuchtstraffen en de formele motivering van die tuchtstraffen afdoende duidelijk waren als evenveel duidelijke en formele waarschuwingen van de tuchtoverheid naar CP XXXX toe, indien herhaling zou worden vastgesteld die de waardigheid van het ambt op onherstelbare wijze zou kunnen in het gedrang brengen; dat dit ontegensprekelijk moet worden vastgesteld;

[...]

Overwegende dat het besturen van een voertuig in staat van alcoholintoxicatie, zelfs indien de feiten plaatsvinden binnen de privé-sfeer, formeel moet worden afgekeurd; dat inderdaad elke politieambtenaar een voorbeeldfunctie heeft te vervullen naar de samenleving toe; dat dit deontologisch beginsel des te meer van belang is in een domein – de verkeersveiligheid – waarin de bestuurlijke en gerechtelijke overheden evenals de politiediensten bijzondere inspanningen leveren;

[...]

Overwegende dat CP XXXX gelet op zijn drankproblematiek en hoedanigheid van politieambtenaar, beter dan wie ook had moeten weten dat hij geen voertuig mag besturen – a fortiori daar zijn rijbewijs was ingetrokken – in de toestand waarin hij zich bevond de dag van de feiten – het weze aangestipt: om 08.50 uur in de morgen –; dat dit getuigt van een volstrekt onverantwoord en asociaal gedrag in het wegverkeer en een flagrant gebrek aan burgerzin; dat een flagrant gebrek aan verantwoordelijkheidszin wordt vastgesteld; dat dergelijke vaststellingen de waardigheid van zijn ambt bijzonder ernstig hebben geschaad;

[...]

Overwegende dat vastgesteld moet worden dat CP XXXX, ondanks de ondubbelzinnige waarschuwingen vermeld in de formele motivering van de vorige opgelegde en niet uitgewiste zware tuchtstraffen enerzijds en de uitgesproken strafrechtelijke veroordelingen anderzijds, opnieuw zwaar in de fout is gegaan; dat bijgevolg niet kan voorbij worden gegaan aan de objectieve vaststelling dat CP XXXX geen pertinente lessen trekt of heeft getrokken uit de uitgesproken gerechtelijke veroordelingen en tuchtstraffen;

Overwegende dat dergelijke gedragingen de waardigheid van het ambt van politieambtenaar op een niet meer te herstellen wijze schaden; dat geen enkele controle mogelijk is m.b.t. het gedrag van CP XXXX buiten dienstverband daar waar zijn gedragingen de waardigheid van zijn ambt ernstig schaden; dat daaruit

de enige passende besluiten moeten worden getrokken, in casu dat het professionele vertrouwen in betrokkene onherroepelijk is verbroken”.

Dit noopt dan ook tot het besluit dat de verwerende partij afdoende heeft gemotiveerd waarom zij van oordeel is dat verzoekers handelwijze de waardigheid van het ambt op onherstelbare wijze heeft geschaad.

42. De omstandigheid dat de verzoeker inmiddels bij vonnis van de correctionele rechtbank te Brugge van 16 november 2011 is vrijgesproken van de tenlastelegging een voertuig te hebben bestuurd terwijl de adem- of bloedanalyse een te hoge alcoholconcentratie heeft aangegeven (artikelen 34, § 2, 1°, en 38, § 1, eerste lid, 1°, van de gecoördineerde wetten betreffende de politie over het wegverkeer), doet aan deze motivering geen afbreuk, aangezien de verzoeker door datzelfde vonnis wél strafrechtelijk blijkt veroordeeld te zijn voor het besturen van een voertuig “in staat van dronkenschap [...] of in een soortgelijke staat” (artikel 35 van de gecoördineerde wetten betreffende de politie over het wegverkeer). De redengeving die de verwerende partij in de bestreden beslissing tot uitdrukking heeft gebracht met betrekking tot de aantasting van de waardigheid van het ambt van de verzoeker, blijft derhalve ook na het voormelde vonnis van de correctionele rechtbank overeind.

43. Het vierde middel is niet gegrond.

E. Vijfde middel

Standpunt van de partijen

44. De verzoeker voert de schending aan van het redelijkheidsbeginsel, het evenredigheidsbeginsel en het proportionaliteitsbeginsel, van de materiële motiveringsplicht en van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen (hierna: de formele motiveringswet).

In een eerste onderdeel van het middel betoogt de verzoeker dat in de bestreden beslissing weliswaar wordt gesteld dat een afzetting kennelijk onredelijk zou zijn, maar helemaal niet wordt gemotiveerd waarom een ontslag van ambtswege wel redelijk zou zijn, terwijl het nochtans om bijna identieke sancties gaat.

In een tweede onderdeel van het middel laat de verzoeker vooreerst gelden dat in de bestreden beslissing geen rekening is gehouden met de door hem aangevoerde verschoningsgrond van zijn ziekte en verslavingsproblematiek. De bestreden beslissing vermeldt wel dat zijn persoonlijke situatie in rekening moet worden gebracht, maar voorts blijkt uit deze beslissing niet dat dit effectief is gebeurd. De verzoeker stelt te hebben aangetoond dat de toestand waarin hij is beland, te wijten is aan omstandigheden die volledig buiten zijn wil gelegen zijn, met name een stresssituatie op de dienst, en hij verwijst dienaangaande naar de bevindingen van een externe audit die gevoerd werd op de dienst. Indien de tuchtoverheid het daar niet mee eens was, dan had zij dit volgens de verzoeker in haar motivering dienen op te nemen.

Voorts voert de verzoeker aan dat niet in concreto wordt toegelicht waarom het vertrouwen in hem onherroepelijk verstoord en verbroken is. Hij stelt dat hij in de bestreden beslissing geen motieven vindt die betrekking hebben op zijn concrete situatie en dat de vermelde motieven kunnen gelden voor om het even welke politieman die dezelfde inbreuken heeft begaan. De verwijzing naar de verkeersveiligheid en het laakbare karakter van de feiten hoort volgens hem veeleer thuis in de strafprocedure en de verwijzing naar het schaden van de waardigheid van zijn ambt is een holle frase. Hij stelt dat hij gedurende jaren zijn ambt meer dan waardig heeft uitgeoefend en dat zijn falen zich buiten zijn beroepsuitoefening situeert. Hij heeft vele jaren een functie als commissaris uitgeoefend waarbij hij zelden in contact kwam met het publiek. De verzoeker is dan ook van oordeel dat hij in afwachting van zijn pensioen een andere, veeleer administratieve en waardevolle functie had kunnen waarnemen, ook in een andere stad of provincie.

45. De verwerende partij antwoordt op het eerste onderdeel van het middel vooreerst dat de verzoeker ten onrechte stelt dat de afzetting en het ontslag van ambtswege praktisch identieke sancties zijn, aangezien enkel bij een afzetting de betrokkene het recht op een overheidspensioen verliest. Voorts wijst zij erop dat bij het bepalen van de strafmaat de grondslag van de straftoemeting enkel kan worden gevonden in de ernst van de feiten en de mate waarin die een aantasting vormen van het algemeen belang. Zij is van mening dat de tuchtoverheid in voldoende mate heeft gemotiveerd waarom het ontslag van ambtswege als een redelijke tuchtstraf voor de ten laste gelegde feiten kan worden beschouwd en zij citeert ter staving hiervan uitvoerig uit de bestreden beslissing.

Op het tweede onderdeel van het middel antwoordt de verwerende partij dat in de bestreden beslissing wel degelijk rekening werd gehouden met het ziektebeeld en de persoonlijke situatie van de verzoeker. Ter staving haalt zij andermaal een aantal overwegingen uit de bestreden beslissing aan. Zij wijst er tevens op dat het bestaan van een alcoholverslaving op zich niet belet dat het betrokken personeelslid tuchtrechtelijk ter verantwoording wordt geroepen en dat een verslaving op zich geen verschoningsgrond vormt, tenzij het betrokken personeelslid aantoont dat de situatie waarin het is beland te wijten is aan omstandigheden die volledig buiten zijn wil zijn gelegen. Te dezen blijkt dit laatste niet uit het door de verzoeker voorgelegde doktersattest, noch uit enig ander stuk. De verwerende partij verwijst dienaangaande ook naar hetgeen de tuchtraad hierover in zijn advies heeft uiteengezet.

Voorts betwist de verwerende partij dat niet in concreto zou zijn toegelicht waarom haar vertrouwen in de verzoeker onherroepelijk verstoord en verbroken is. Zij stelt dat zulks voldoende blijkt uit de motivering van de bestreden beslissing en dat de verzoeker bovendien voor gelijkaardige feiten reeds tweemaal tuchtrechtelijk is gesanctioneerd, terwijl hij toen telkens aanvoerde dat hij zijn problemen ging aanpakken. Nu de overheid de verzoeker verschillende malen heeft gewaarschuwd en hem heeft uitgenodigd en in staat gesteld om zijn

problemen te behandelen, is het volgens de verwerende partij niet meer dan normaal dat bij een derde inbreuk haar vertrouwen in de verzoeker helemaal zoek is en niet meer kan worden hersteld.

46. De verzoeker repliceert dat hij heeft willen aantonen dat de moeilijkheden op de dienst, in combinatie met de zware werkdruk, aan de basis hebben gelegen van zijn ziekte, die aanleiding was van de problemen sinds 2007. Hij wijst erop dat in de decennia vóór 2007 er geen moeilijkheden zijn geweest. Voorts stelt hij dat een dergelijke zware tuchtstraf enkel had kunnen worden opgelegd indien de bevoegde organen kennis hadden van zijn volledig dossier, in het bijzonder zijn onbesproken staat van dienst tot 2007, de moeilijkheden die er op de dienst zijn geweest en het ontbreken van initiatieven van de dienst om hem in deze moeilijke periode te ondersteunen. De verzoeker stelt dat hij deze elementen tevergeefs heeft aangebracht tijdens de hoorzitting van de tuchtraad op 30 maart 2011.

47. In zijn laatste memorie laat de verzoeker nog gelden dat het kennelijk onredelijk is dat iemand met een zo lange en onbesproken dienst een dergelijke zware tuchtstraf opgelegd krijgt op basis van een ultieme en formele waarschuwing naar aanleiding van vroegere feiten. Hij merkt op dat bij de ultieme waarschuwing die hem in 2010 werd gegeven, geen rekening werd gehouden met zijn onberispelijke staat van dienst in de voorafgaande decennia en dat die staat van dienst bij de beoordeling van de feiten die thans aan de basis liggen van de tuchtprocedure helemaal niet meer aan de orde was. In 2010 werd hem nog beloofd dat hem hulp zou worden geboden, maar nadien is er vanuit de dienst nooit enige ondersteuning opgestart.

Voorts stelt de verzoeker dat de nieuwe feiten volkomen ten onrechte als vaststaand werden geïnterpreteerd nog vóór een veroordeling tussenkwam. Hij wijst erop dat hij in graad van beroep vrijgesproken is voor het rijden in staat van intoxicatie en dat een deel van de straf met uitstel werd opgelegd. Hij stelt dat de motivering werd geschreven in functie van het opleggen

van de in het voorzicht gestelde sanctie en dat de tuchtoverheid om die reden van oordeel was dat zij niet moest wachten op een vonnis op strafgebied.

De verzoeker merkt ten slotte nogmaals op dat tot op vandaag aan de zaak geen ruchtbaarheid is gegeven en dat andere sancties perfect mogelijk waren om zowel het korps als de publieke opinie duidelijk te maken dat zijn fouten niet onbestraft bleven. In dit verband wijst hij erop dat hij in aanmerking kwam voor vervroegde pensionering en dat hij ook een bureaufunctie had kunnen waarnemen, eventueel in combinatie met een andere sanctie.

Beoordeling

48. In tuchtzaken beschikt de overheid bij het bepalen van de strafmaat over een ruime appreciatiebevoegdheid, die de redelijkheid als grens heeft. De Raad van State heeft bij de toetsing van de evenredigheid van de opgelegde tuchtstraf slechts een marginale bevoegdheid, hetgeen betekent dat hij zich niet in de plaats van de tuchtoverheid kan stellen, maar enkel kan nagaan of de overheid, gelet op de concrete omstandigheden van de zaak, geen straf heeft opgelegd die in kennelijke wanverhouding staat tot de gepleegde feiten, dit wil zeggen een straf die geen enkele in redelijkheid oordelende overheid voor die feiten zou opleggen.

49. Te dezen is aan de verzoeker de op één na zwaarst mogelijke tuchtstraf opgelegd, met name het ontslag van ambtswege. Deze verschilt van de zwaarste tuchtsanctie – de afzetting – in die zin dat de verzoeker zijn recht op een overheidspensioen behoudt.

De verzoeker is van oordeel dat deze straf kennelijk onredelijk is, waarbij hij aanvoert dat de tuchtoverheid geen rekening heeft gehouden met zijn ziektebeeld en zijn goede staat van dienst en niet in concreto aangeeft waarom het vertrouwen in hem onherroepelijk verstoord en verbroken is. Hij is van oordeel dat

hij in afwachting van zijn pensioen ook nog een andere functie had kunnen uitoefenen.

50. In de bestreden beslissing is de hogere tuchtoverheid het advies van de Algemene Inspectie van de Federale Politie en van de Lokale Politie en het advies van de tuchtraad bijgevalen. Deze vermelden beide dat aan de verzoeker de zware tuchtstraf van het ontslag van ambtswege diende te worden opgelegd.

De tuchtraad heeft in zijn advies met betrekking tot de strafmaat het volgende overwogen:

“De tuchtraad wenst nogmaals aan te geven dat de ten laste gelegde feiten bijzonder ernstig zijn en verwijst naar de overwegingen van de tuchtoverheid hierover die hij overneemt.

Het onwezenlijke gedrag van betrokkene, dat iedere beschrijving tart, de agressie, het gevaarlijk rijgedrag, zijn poging om aan de politiecontrole te ontsnappen en de geafficheerde minachting voor zijn collegae van de lokale politie, zijn zoveel elementen die de ernst van de feiten nog onderstrepen.

Betrokkene is commissaris van politie en heeft door zijn graad bij de politie een belangrijke voorbeeldfunctie. Hij heeft reeds twee zware tuchtstraffen opgelopen voor feiten waar alcoholmisbruik van aan de oorsprong lag. Ondanks deze ernstige verwittigingen is hij een eerste maal binnen het jaar hervallen en een tweede maal terwijl hij een zware tuchtstraf van schorsing opgelegd voor gelijkaardige feiten uitzat. Er werd van hem verwacht dat hij tijdens deze schorsingsperiode de nodige maatregelen zou nemen om af te geraken van zijn alcoholprobleem.

De feiten zijn op zichzelf genomen uiterst zwaar omdat betrokkene gepoogd heeft de controle te ontlopen waarbij hij zichzelf en anderen nog meer in gevaar bracht. Zijn herhaald gedrag wijst op een onverbeterlijke hardleersheid naar de gevolgen van zijn drankmisbruik en een totaal gebrek aan inzicht in het probleem waarmee hij worstelt, in het belang van de verkeersveiligheid en in zijn voorbeeldfunctie als commissaris van politie.

Gelet op de voorgaanden is het hervallen, behoudens correctieve maatregelen die betrokkene zichzelf zou opleggen, wat bij herhaling niet is geschied, meer dan waarschijnlijk, zodat de tuchtraad alleen de tuchtoverheid kan bijtreden als deze haar vertrouwen opzegt in deze leidinggevende politieambtenaar die zijn dienst en de politie met de regelmaat van een klok ten schande stelt.

Tevergeefs houdt betrokkene voor dat, aangezien er tot op heden geen echte ruchtbaarheid aan de feiten is gegeven en er bovendien geen tegenpartij in het ongeval betrokken was, de waardigheid van het ambt niet is geschonden.

Vooreerst dient daarop te worden geantwoord dat de zaak wel voor de rechtbank in een publieke zitting werd behandeld en in hoger beroep ook

publiek zal worden behandeld. Vervolgens maakt betrokkene maar al te gemakkelijk abstractie van zijn herhaalde confrontaties met de politieambtenaren van de zone Damme/Knokke-Heist. Deze ambtenaren zouden het niet begrijpen als een leidinggevend politieambtenaar in functie kan blijven na dergelijk wangedrag. Dit zou leiden tot demotivering van de politieambtenaren en tot normvervaging. Hoe kan men redelijkerwijs van agenten, inspecteurs en hoofdinspecteurs verlangen dat zij de leefregels van de deontologische code en de wetten naleven als hun leidinggevend die er zich bij herhaling niet aan houden bij de politie aangesteld blijven.

Het vertrouwen dat de bevolking in de politie moet stellen, de hoeksteen van het optreden van de politie in een democratie, zou grondig geschokt zijn zo de bevolking zou vernemen dat een commissaris van politie, die bij herhaling zwaar alcohol misbruikt, ondanks de verschillende kansen die hem door de overheid werden geboden om zichzelf terug in handen te nemen, in de politie mag blijven functioneren.

Betrokkene heeft er zich in 2007 formeel toe verbonden om zijn problematisch alcoholgebruik in handen te nemen. In zijn laatste straf staat duidelijk vermeld dat bij de eerstvolgende gelijkaardige feiten het ontslag zal worden overwogen en dat de tuchtraad zoals hij toen was samengesteld, deze overweging deelde.

Ook deze ultieme ernstige verwittiging mocht niet baten.

Ondanks het feit dat betrokkene zeer goed wist dat het gevaar niet denkbeeldig was dat de overheid ertoe gedwongen door zijn gedrag niet anders kon dan het vertrouwen dat zij in hem stelde op te zeggen bij een volgende herhaling, blijft hij zeer in gebreke om duidelijk aan te geven wat hij de jongste jaren heeft ondernomen tegen zijn verslaving. Hij houdt voor dat hij thans een therapie volgt. Daarbij dient toch te worden opgemerkt dat hij zijn verantwoordelijkheid minimaliseert en deze poogt te leggen bij de overheid die voor zijn verslaving medeverantwoordelijk zou zijn door de slechte sfeer op de dienst en door een gebrek aan begeleiding.

Aangenomen dat er een slechte sfeer was op de dienst, dan nog diende daar niet op gereageerd te worden door naar de fles te grijpen. Aangenomen dat de plaatselijke overheid ervan op de hoogte was dat betrokkene worstelde met een drankprobleem, dan nog blijkt uit zijn evaluatie dat zij hem in 2007 de kans heeft geboden om zijn problemen te verzorgen. De verwijten naar de overheid toe zijn dan ook maar een zoveelste tevergeefse poging om te ontkennen dat betrokkene zelf het probleem is en de oplossing zou kunnen zijn.

Wat voorafgaat toont aan dat betrokkene ofwel zijn probleem onderschat heeft ofwel hardleers is en in ieder geval zoveel mogelijk poogt te ontsnappen aan zijn verantwoordelijkheid voor de toestand waar hij zich nu in bevindt.

Zoals de inspecteur-generaal het in zijn advies stelt mag de overheid niet ongevoelig zijn voor het persoonlijk belang van haar personeelsleden maar moet zij, als deze belangen haaks komen te staan op de belangen van de dienst, in dit geval het vertrouwen dat de bevolking moet hebben in de kennelijke integriteit van de politie, kiezen voor het belang van de dienst.

De tuchtoverheid heeft dan ook terecht de onherroepelijke vertrouwensbreuk in commissaris XXXX vastgesteld. Zij kan er redelijkerwijze niet meer van uitgaan dat betrokkene niet opnieuw zal hervallen in uiterst

laakbaar wangedrag. Ook kan zij onmogelijk abstractie maken van de nefaste gevolgen voor de geloofwaardigheid van de verschillende acties die ondernomen werden op gebied van verkeersveiligheid, zo zou geweten zijn dat leidinggevende politieambtenaren in dienst bleven nadat zij bij herhaling betrappt werden terwijl zij een voertuig bestuurden zeer zwaar onder invloed van alcohol. Dat dit thans nog niet geweten is door het brede publiek omdat het nog niet in de pers werd uitgesmeerd is bij deze overweging zonder enig belang. Een voorzichtige overheid moet ervan uitgaan dat de kans niet denkbeeldig is dat dit in de pers zal uitgesmeerd worden, algemeen zal geweten zijn en dat er de nodige publieke heisa zal over gemaakt worden.

Een andere mildere straf dan het ontslag van ambtswege zou een verkeerd signaal geven aan de maatschappij gelet op de voorbeeldfunctie van een commissaris van politie en zou leiden tot normvervaging bij alle politieambtenaren. Zelfs zonder media-aandacht zou dit nu al het geval zijn bij alle politieambtenaren die betrokkene kennen en die weten dat hij, ondanks zijn herhaald alcoholmisbruik, in de hoedanigheid van leidinggevende bij de politie mag blijven functioneren.

Betrokkene kreeg al verschillende verwittigingen maar heeft nagelaten de hem geboden kansen om zich te herpakken, te grijpen.

Ook al is de sanctie zwaar, toch dringt, naar het oordeel van de tuchtraad, het ontslag van ambtswege zich op omdat de overheid haar vertrouwen niet kan behouden in iemand die bij herhaling zware tuchtvergrijpen pleegt, die het imago van de politie belangrijke schade dreigt te berokkenen en waarvan een hervallen zeer waarschijnlijk is”.

Zelf heeft de hogere tuchtoverheid de keuze voor het ontslag van ambtswege als volgt gemotiveerd:

“Overwegende dat CP XXXX in geen geval overtuigend overkomt door te stellen dat hij ‘inzicht heeft’ in de problematiek waarmee hij wordt geconfronteerd; dat een aandachtige lezing en beoordeling van de ten gelaste gelegde feiten het tegenovergestelde bewijzen;

Overwegende dat een bestuurlijke overheid a.h.w. ‘machteloos’ staat indien dergelijke feiten en gedragingen plaatsvinden buiten dienstverband;

Dat de twee vorige zware tuchtstraffen en de formele motivering van die tuchtstraffen afdoende duidelijk waren als evenveel duidelijke en formele waarschuwingen van de tuchtoverheid naar CP XXXX toe, indien herhaling zou worden vastgesteld die de waardigheid van het ambt op onherstelbare wijze zou kunnen in het gedrang brengen; dat dit ontegensprekelijk moet worden vastgesteld;

Overwegende dat in elk geval CP XXXX verantwoordelijk is voor het opvolgen van de behandeling van zijn persoonlijk probleem;

[...]

Overwegende dat de samenleving steeds strenger oordeelt over feiten en gedragingen zoals omschreven; dat dergelijke zware fouten bijgevolg streng moeten worden gesanctioneerd; dat de externe en interne geloofwaardigheid

van de Federale politie in geen geval in het gedrang kan worden gebracht door dergelijke feiten en gedragingen te minimaliseren;

Overwegende dat CP XXXX het formele engagement heeft aangegaan in 2007 om zijn problematisch alcoholgebruik in handen te nemen; dat inderdaad de formele motivering van de tuchtstraf uitgesproken in 2007 reeds ondubbelzinnig stelde dat deze tuchtstraf als formele waarschuwing moest worden aanzien m.b.t. zijn verder functioneren binnen de Federale Gerechtelijke Politie;

Overwegende bovendien dat in de formele motivering van de tuchtstraf uitgesproken in 2010 duidelijk werd gesteld dat deze tuchtstraf als ultieme en formele waarschuwing diende te worden beschouwd m.b.t. het problematisch gedrag ten gevolge van alcoholverbruik door CP XXXX; dat dezelfde formele motivering bovendien eveneens duidelijk verwees naar het feit dat bij de eerstvolgende gelijkaardige feiten die [zouden] plaatsvinden en waarin dit problematisch gedrag opnieuw tuchtrechtelijk zou dienen te worden beoordeeld en gesanctioneerd, het ontslag van ambtswege als tuchtstraf zou worden overwogen; dat met deze objectieve vaststelling rekening moet worden gehouden bij het bepalen van de tuchtstraf voor de feiten die thans ter beoordeling worden voorgelegd;

Overwegende dat herhaling wordt vastgesteld m.b.t. overmatig drankverbruik buiten dienstverband;

Overwegende dat de vastgestelde gedragingen van aard zijn om het vertrouwen van de samenleving in de Federale politie ernstig in vraag te stellen; dat dit in geen geval kan worden aanvaard;

Overwegende de bijzonder negatieve publiciteit die moet worden vastgesteld t.a.v. de collega's van de interveniërende Politiezone en de gerechtelijke overheden;

Overwegende dat CP XXXX bekleed is met de graad van commissaris; dat een officier een voorbeeldfunctie heeft te vervullen, zelfs in aangelegenheden buiten dienstverband; dat het falen op dit vlak als een verzwarende omstandigheid moet worden beschouwd;

Overwegende dat de ernst van het foutief gedrag streng en ondubbelzinnig moet worden afgekeurd en gesanctioneerd;

Overwegende dat een zware tuchtstraf zich bijgevolg ontegensprekelijk opdringt;

Overwegende het tuchtverleden waarnaar supra werd verwezen;

Overwegende wat de op te leggen tuchtstraf betreft, dat de ten laste gelegde feiten ontegensprekelijk bijzonder laakbaar zijn, dat het vastgestelde gedrag van CP XXXX volstrekt onaanvaardbaar is in die mate dat dit gedrag opnieuw en flagrant strijdig is met de waardigheid van zijn ambt;

Overwegende dat de overheid, bij het bepalen van de strafmaat, rekening moet houden met de persoonlijke situatie van de ambtenaar, maar ook, en in de eerste plaats zelfs, naar het belang van de dienst waarvoor zij instaat; dat het in dit geval gaat om een dienst die in eerste plaats belast is met het voorkomen en het opsporen van misdrijven; dat vanuit dat oogpunt en ook omdat elke misdrijving van de personeelsleden onmiddellijk afstraalt op de gehele dienst, de politieambtenaar een voorbeeldfunctie heeft zodat het bestuur met betrekking tot elk van hen een streng verwachtingspatroon mag hanteren, ook

ten aanzien van hun levenswandel buiten de dienst; dat zulks gevolgen heeft voor de beoordeling van de strafmaat voor een tuchtinbreuk, inzonderheid ten aanzien van de vraag of de noodzakelijke vertrouwensrelatie tussen de ambtenaar en het bestuur onherroepelijk verstoord is (R.v.S., De Grave, nr 149.922 van 10 oktober 2005 – overweging 8.3.3);

Overwegende dat vastgesteld moet worden dat CP XXXX, ondanks de ondubbelzinnige waarschuwingen vermeld in de formele motivering van de vorige opgelegde en niet uitgewiste zware tuchtstraffen enerzijds en de uitgesproken strafrechtelijke veroordelingen anderzijds, opnieuw zwaar in de fout is gegaan; dat bijgevolg niet kan voorbij worden gegaan aan de objectieve vaststelling dat CP XXXX geen pertinente lessen trekt of heeft getrokken uit de uitgesproken gerechtelijke veroordelingen en tuchtstraffen;

Overwegende dat dergelijke gedragingen de waardigheid van het ambt van politieambtenaar op een niet meer te herstellen wijze schaden; dat geen enkele controle mogelijk is m.b.t. het gedrag van CP XXXX buiten dienstverband daar waar zijn gedragingen de waardigheid van zijn ambt ernstig schaden; dat daaruit de enige passende besluiten moeten worden getrokken, in casu dat het professionele vertrouwen in betrokkene onherroepelijk is verbroken;

Overwegende dat het opleggen van de zwaarste tuchtstraf kennelijk onredelijk zou zijn;”

51. Anders dan de verzoeker voorhoudt, blijkt uit deze zeer omstandige motivering dat de hogere tuchtoverheid wel degelijk met zijn persoonlijke situatie en de door hem aangevoerde spanningen op de dienst rekening heeft gehouden. Uit deze motivering blijkt ook afdoende en voor de verzoeker op een begrijpelijke wijze waarom de hogere tuchtoverheid niettemin van oordeel is dat de verzoeker niet langer als politieambtenaar kan functioneren en bijgevolg ook waarom hij geen andere functie zou kunnen waarnemen.

52. De goede staat van dienen waarvan de verzoeker in het verleden blijk heeft gegeven, staat op zich niet eraan in de weg dat de tuchtoverheid een zware tuchtstraf oplegt. Bij het vaststellen van de strafmaat dient de tuchtoverheid immers een eigen appreciatie te maken van de gevolgen die de tuchtinbreuk heeft op de goede werking van de dienst en dient zij de bestraffing daaraan aan te passen. Rekening houdend met de ernst van de nieuwe feiten, de recidive en het problematische en oncontroleerbare gedrag van de verzoeker, heeft het bestuur geoordeeld dat het geen vertrouwen meer in de verzoeker kon hebben en dat een ontslagmaatregel – maar niet de zwaarste – zich opdrong.

Dit oordeel is niet kennelijk onredelijk, in die zin dat het niet ondenkbaar is dat enige andere overheid in dezelfde omstandigheden dezelfde beslissing zou treffen.

De omstandigheid dat de verzoeker inmiddels bij vonnis van de correctionele rechtbank te Brugge van 16 november 2011 is vrijgesproken van de tenlastelegging een voertuig te hebben bestuurd terwijl de adem- of bloedanalyse een te hoge alcoholconcentratie heeft aangegeven, doet aan het voorgaande andermaal geen afbreuk, aangezien de verzoeker door datzelfde vonnis wél strafrechtelijk blijkt veroordeeld te zijn voor het besturen van een voertuig in staat van dronkenschap.

53. Het vijfde middel is niet gegrond.

V. Anonimisering

54. De verzoeker vraagt de anonimisering van het arrest, bij de publicatie ervan.

Luidens artikel 2, eerste lid, van het koninklijk besluit van 7 juli 1997 betreffende de publicatie van de arresten en de beschikkingen van niet-toelaatbaarheid van de Raad van State kan bij de publicatie van de beschikking of van het arrest de identiteit van natuurlijke personen, op uitdrukkelijk verzoek van een natuurlijke persoon die partij is bij een geschil dat bij de Raad van State aanhangig is, worden weggelaten.

De vraag wordt ingewilligd.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het beroep.

2. De verzoeker wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 175 euro.

3. Bij de publicatie van dit arrest door de Raad van State wordt de identiteit van de verzoeker weggelaten.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 10 september 2012, door de Raad van State, IXe kamer, samengesteld uit:

André Vandendriessche,	kamervoorzitter,
Daniël Moons,	staatsraad,
Bert Thys,	staatsraad,
bijgestaan door	
Vera Wauters,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Vera Wauters

André Vandendriessche